

ŚRODOWISKO – ZAGADNIENIA DO KOŁOKWIUM 1

Temat 1. Wprowadzenie do tematyki ochrony środowiska na podstawie omówienia literatury

1. Składniki powietrza i ich obieg w przyrodzie
2. Opisz efekt cieplarniany
3. Wymień naturalne źródła zanieczyszczeń
4. Wymień zanieczyszczenia będące wynikiem działalności człowieka

Temat 2. Kalendarium trzech ostatnich dekad formowania się ruchu na rzecz środowiska

5. Wymień 5 dokumentów powstałych podczas II Szczytu Ziemi w Rio de Janeiro (1992) - krótki opis
6. Wymień krajowe wydarzenia dotyczące ochrony środowiska naturalnego
7. Jakie podstawowe grupy zadań wymienia AGENDA 21

Temat 3. Definicje dotyczące ekosystemu - strategie zrównoważonego rozwoju globalnego

8. Czym zajmuje się ekologia
9. Wymień części składowe ekosystemu
10. Opisz strukturę troficzną ekosystemu
11. O czym mówi strategia zrównoważonego rozwoju
12. Jakie problemy rozstrzyga krajowa strategia zrównoważonego rozwoju

Temat 4. Spełnienie potrzeb populacji ludzkiej, a globalne zasoby środowiska - przemysł, infrastruktura a środowisko

13. Jaki jest podział zasobów naturalnych środowiska
14. Jaka jest rola lasów w regulacji klimatu
15. Znaczenie wody w ekosystemie
16. Znaczenie gleby w ekosystemie
17. Naturalne zasoby energetyczne
18. Zagrożenia wynikające z wyczerpania się zasobów mineralnych
19. Czym będzie objawiał się kryzys energetyczny
20. Do czego może doprowadzić wzrost temperatury powietrza atmosferycznego

POJĘCIA

SOZOLOGIA - nauka zajmuje się problemami przyrody i jej zasobów w celu zapewnienia trwałości jej użytkowania. Twórcą terminu sozologia jest Walery Goetel; pojęcie powstało w 1965 roku i stworzył definicję: nauka o przyczynach, doraźnych skutkach, a także o następstwach przemian zachodzących zarówno w naturalnych jak i uprzednio już kształconych układach przyrodniczych na mniejszych lub większych obszarach biosfery w

wyniku działalności społecznej i gospodarczej człowieka oraz o skutecznych sposobach zapobiegania jej ujemnym następstwom dla społeczeństwa lub przynajmniej o możliwościach maksymalnego ich złagodzenia.

EKOLOGIA - nauka o związkach między żyjącymi organizmami nawzajem oraz między organizmami a otaczającym je środowiskiem . Pochodzi od dwóch słów oikos- dom, miejsce życia; logos- nauka. Wprowadzony w 1986r przez niemieckiego zoologa Ernst Haeckel. Termin ten był podstawą do pojawienia się dwóch nowych dziedzin: ekologia człowieka i ekologia społeczna.

EKOLOGIA CZŁOWIEKA - bada wpływ czynników środowiska przyrodniczego i społecznego na organizm ludzki oraz na możliwościach jego adaptacji do tego środowiska.

EKOLOGIA SPOŁECZNA - bada zjawiska z pogranicza socjologii, geografii, demografii, ekologii i ekologii człowieka.

AUTEKOLOGIA - zajmuje się badaniem wzajemnego środowiska abiotycznego na poszczególne organizmy i odwrotnie.

SYNEKOLOGIA ekologia ekosystemów - zajmuje się badaniem grup organizmów jako całości w biocenozach oraz zależnościami pomiędzy zbiorowiskami organizmów a ich siedliskiem.

BIOTOP - obszar o określonych warunkach ekologicznych będący siedliskiem dla biocenozy lub osobnika.

BIOCENOZA - zespół populacji różnych gatunków żyjących albo w środowisku lądowym lub wodnym.

POPULACJA - grupa osobników jednego gatunku zamieszkujących wspólny obszar mogących się swobodnie krzyżować dając zdrowe potomstwo.

BIOM - jest to regionalny układ roślinny i zwierzęcy utworzony pod wpływem swoistego klimatu oraz specyficznych warunków podłoża.

BIOSFERA - przestrzeń w której może istnieć życie; nazywana ekosferą; zespół wszystkich występujących na ziemi ekosystemów największy i najbliższy samowystarczalności układ biologiczny zamieszkiwany przez organizmy żywe. Biosfera obejmuje trzy części :

- dolna część atmosfery ziemskiej
- hydrosfera
- litosfera

ATMOSFERA - powietrze Jest to fizyczna mieszanina gazów. Stan powietrza określa się za pomocą pewnych parametrów:

- ciśnienie powietrza
- temperatura
- gęstość powietrza
- wilgotność
- kierunek i prędkość wiatru

HYDROSFERA - woda Nieciągła powłoka wodna Ziemi. Całkowitą masę hydrosfery szacuje się na $1,35 \cdot 10^{18}$ t 97% wody na świecie stanowią wody mórz i oceanów które zajmują $\frac{3}{4}$ części naszej Ziemi.

LITOSFERA - zewnętrzna sztywna powłoka Ziemi obejmująca skorupę ziemską i górne części płaszcza ziemskiego czyli tzw. Glebę.

OCHRONA ŚRODOWISKA - to dziedzina której uwaga koncentruje się na wysiłkach zmierzających do zachowania lub polepszenia aktualnych układów ekologicznych poprzez zachowanie ich obecnej struktury i przebiegających w nich procesów. Podstawą utrzymania jakości środowiska jest wiedza ekologiczna, wykorzystywanie praw przyrody i zasad ekologicznych.

ZANIECZYSZCZENIE ŚRODOWISKA - wprowadzenie do środowiska substancji stałych, ciekłych, gazowych i energii w takich ilościach i w takim składzie że wpływa to ujemnie na zdrowie człowieka , klimat, przyrodę ożywioną, glebę, wodę lub powoduje trwałe zmiany w środowisku. Przez zanieczyszczenie środowiska rozumie się również przekroczenie konwencjonalnych norm stanu środowiska lub dopuszczalnych wskaźników emisji zanieczyszczeń.